

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű hirdetéseknek a többi...
Hirdetési díj...
Köziratok visszatér nem adtnak.

Telefon összeköttetés.
Turai Farkas
ELSŐ
TISZTÍTÓ
intézete

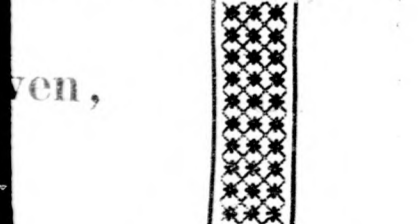
Weisz Sándor ur házában.
Vállal mindennemű
és pipere árukat és
engyékét.
osásra és tisztításra.
gyönyök legolcsóbban.

Kittinő minőségű
OLGY, BÜKK
és VARGA
ajánl
Geréby Fülöp
a légszuszogó átjárónál,
a pályaudvarba.

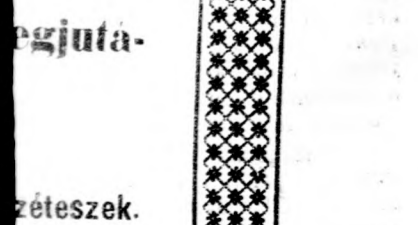
adó tűzifa.
hoz szállítva négy ku
terenként, a legjobb
gü vargafa 12 frt 50
Megrendelhető var
2249. számú háznál,
György tulajdonosnál.

K
KITÜNTETÉS
SZEKES-
FEHÉRVAR
existérem 1879

K
Diszoklevéllel
1871-ben.

K
széteszek.
tulajdonos.

Parlament és nemzet.

(R. o.) A modern parlamentarismus rendszerével letűnt s összeférhetlenné vált a régi jó utasítási rendszer, a melylyel 1848 előtt láttattak el a diétára küldött követek. Kónyi Manóknak Deák Ferenczről szóló könyvében olvassuk, hogy »a haza bölcsé« még sem tartotta annyira elvetendőnek a magyar politikai régmúltnak ama jellemző vonását, mert például — a midőn a delegációk intézménye körül bábáskodott, ezeket az országgyűlés utasításai val ellátva kívánta kiküldetni. — Ezünk ágában sincsen a régi rendi alkotmány ezen tartozékának feltámasztása felől álmodozni, de tagadhatlan, hogy ha az országgyűlésnek feladata csakugyan nem egyéb, mint a nemzet akaratának kifejezése: akkor az utasítási rendszer újított több biztosítékot arra nézve, hogy legyen erő, mely a követeket ama feladat bátrai között kérihelhetlenül megtartandja.

Azon mozgalom, a mely most a regále-ügyben a városi és megyei köztörvényhatóságokban folyik, sőt a mit a szab. kir. városoknak még együttes föllépésében is tapasztalunk, az nem ugyanaz, de a megszólamlásig hasonlít az utasítások letűnt szokásához. Sőt mintegy felsóhajlás a felett, hogy mért nincs a nemzetnek valami módja, — elegendő hatalma, hogy képviselői csakugyan a nemzet érdekeit és akaratát, óhajait és tiltakozását képviselék a parlamentben! Nyilvánvaló már az, hogy a nemzet megdöbbenve s méltatlankodva fordul el a törvényjavaslatról, polgárainak többsége magánvagyonának jogtalan megcsorbítását találja a regále megváltás olyonnu keresztülvételében, a mint az a törvényjavaslatban meghatározatik. Ha a választó polgárságot megszavaztatnák, előre látható volna, hogy a törvényjavaslat elenyészőleg csekély kisebbségre számíthatna. A regále-törvényjavaslatról foglalkozott szab. kir. és rendezett tanácsú városok és köztörvényhatóságok, az országban levők leg-többje, tulajdonképen már meg is szavaztatták az országot s a kormány nem lehet kétségben a felől, hogy az egész nemzet fel van háborodva. Ellenben kétségtelen az is, hogy a törvényjavaslat meg fog szavaztatni s el fog fogadtatni ugyanoly többség által, melyet a nemzet látott el a sorsintézés hatalmával.

A beszámolások komédiája nem elég hathatós módja a képviselő s választói közötti érintkezésnek. Az utasítási rendszer volt az igazi összekötő kapocs és keresni kell valamely közvetítést, hogy a képviselőház által végre csakugyan a nemzet nyilatkozzék s a káros törvényjavaslatot együtt sűpörné el ezt a sáskánál és fitokszernál is éhesebb és kapszinnál kormányrendszer. A többség nem az országgal, hanem csak a kormányval törődik. Ezen mamelukság minta-példányát szolgáltatja a bizottsági tárgyalások alatt Arad városának képviselője. — Valóban minden országos szempont elegendése daczára is cynikus magatartás az, hogy egy a törvény által oly érzékenyen megkárosítandó szab. kir. város, mint Arad, azt érje meg, hogy képviselője, Falk Miksa nem csak teljes odaadással támogatja a parlament bi zottsági tárgyalásokon azt a szándékot, a mely ellen a város feliratozik, de még nyíltan sokallja is azokat az engedményeket, a melyeket a kormány a városokkal szemben tenni már is — kényserül.

Ez már tulságos megfeledekezés arról, hogy az országos érdekért talán néha lehet feláldozni egy helyi érdekét, de kijátszani és rászedni azokat, a kiknek bizalma küldötte fel a nemzet törvényhozásába: ez mir perfid és tisztességtelen eljárás. De hát parlamentáris államunkban nem adhatók utasítások s a nemzet bizalmi férfai hozzák a törvényeket legjobb belátásuk és egyéni meggyőződésük szerint. Hanem annyira még az utasítási rendszer hiánya mellett sem volna szabad eltérnie a parlament és a nemzet véleményének, mint a hogy ezt egy regaléit illető, mint számtalan más kérdésben tapasztaljuk. Bámulnánk e speciális magyar állapotban, ha magyarizátát nem találnók a választási szabadság meghamisításában és azon könnyen kimutatható körülményben, hogy Magyarországon nem csak a vélemény különböző a nemzet és a parlamentje között, de az érdekek is, a mely érdekeknek szála tudvalegöl a miniszterelnök kezében futnak össze. Ez a saját külön érdek aztán elnyomja a nemzet érdekeinek jogos nyilvánulását és böven ontó esatornájárá válik a nemzetre oly káros és mindenfelől csak méltó gyűlölettel és megvetéssel találkozó intézkedéseknek.

Milán király Szerbiának alkotmány-reviziót ígért s azt akarja, hogy egy minden hatalmi és egyéb presszió, vagy csak befolyás nélkül megválasztott szkupcsina eszközölje. A pártok egyesültek azon czélból, hogy a választások csakugyan illy tisztán és becsületesen hajtassanak végre. Egy ilyen választás megbuktatná nálunk nem csak a regále-megváltási törvényjavaslatot, de magát a kormányt is. Most oszudhatik már fel a nemzet abból a tétlen álmodozásból, a mely az 1875. óta uralkodó parlamentáris érdek-szövetkezetenek újabb öt évre szolgáltatta ki magát mindennemű erkölcsi és anyagi érdekeivel és jogaival együtt; most sirathatja már Budapest, Debreczen, Arad a mameluk-képviselők győzelmének dicsőségét, mikor a politikai dözsölés számláját a fizető pinczér, Wekerle éppen most állitgatja össze a bizottságban!

Egyetlen egy mód van még, hogy a nemzet, kivált a városok érvényesítéséig akaratukat és megmentsék szentségtelenül megcsorbított, kulturális és humanitarius czélok által igénybe vett javaikat. Ez az egy mód meg már éppen szakasztott mása a régi utasítási rendszernek. Drasztikus szer, de hasznos. Nem áll egyébből, mint hogy változtassanak a regále-megváltás ellen indított agitáció mikéntjén. Hagyjanak fel a feliratozással, ne előszobázzanak a miniszternél, ne mulattassák a parlamentet és ne nevetessék ki magukat a bizottság által, hanem gyakorolják a pressziót a képviselőkre. Küldjenek rájuk négygyűlési határozatot, száz meg ezer polgár, a választók többségének aláírásával; feliratot, a mely bizalmatlansági szavazat fenyegetése mellett követelje, hogy a képviselő abdikkáljon, vagy szavazzon úgy, a mint választóinak érdeke követeli. Ez esetben nem lokális érdekeknek előtérbe nyomulásáról van szó, mert a regále-megváltási törvény egyenlőn sújtja az egész országot, az ellen egyenlően fel zúdul az ország közvéleménye. Ezt tegyék — látva a kormány megátalkodottságát — a város és a kerületek. Ennek a nyomásnak ellentállani nem lehet. Ha a parlament a nemzetet képviselni nem akarja, mutassa ki akaratát a nemzet úgy, a mint lehet.

Belföldi hírek. Döbrentey Gábor síremléke a krisztinavárosi temetőben oly elhanyagolt állapotban volt, hogy a fővárosi tanács kénytelen volt annak sűrgős helyreállítását elrendelni. A fővárosi tanács ezután megkereste az akadémia igazgatóságát, hogy Döbrentey Gábor síremlékét jövőben ez gondozza, mert Döbrentey az akadémianak számos éven át tagja és titkára volt. Az akadémia azonban erre azt válaszolta, hogy ezt nem teheti, mert erre sem pénz, sem megfelelő közege nincs! (?) A regále megváltási követvények arfolyamáról szerdán nyilatkozott Tisza Kálmán miniszterelnök a regále-ügyi bizottságban. Bujanovics kérdésére kijelentette Tisza, hogy abban az esetben, ha a követvények bizonyos ideig nem kerülnek a pénzpiszcra s a viszonyok nem változnak, eddigi puhatolozásai alapján mondhatja, hogy az arfolyam nem fog 90 százalékon alul lenni. Furcsa nyilatkozat. Mily fölületeséggel készülnek nálunk gyakran a legfontosabb törvényjavaslatok is, arról meggyőződhetett a regále-ügyi bizottság és a közvélemény a pénzügyminiszter egyik nyilatkozatából Ugron Gábor utalva a rendezett tanácsú városok mozgalmára a kormány kártalanítási terve ellen, kérte a pénzügyminisztert, hogy mutassa ki a különbséget a két kártalanítási mód közt, hogy tudniillik mennyivel terhelné az államot a megváltás a rendezett tanácsú városoknál a záradékosok alapján, összehasonlítva az adó alapján való megváltással. Erre aztán Tisza kimondta nyíltan, hogy azokkal az adatokkal a kormány nem rendelkezik, sőt festette sötéten, mily rettenetes nagy bajjal lehetne azokat a tényeket eruálni és az adatokat beszerezni. — Evtizedes határvita. A Dévény és Wolfsthal közötti Dunaágban a szárad elejen támadott szigeten megát Magyarországot és Ausztria határvonalának egy része. A szigeten osztrák részről Walterskirchen báró, magyar részről Bathányi József gróf határszéli birtokosok között tíz év előtt területi vita merült föl. A két ország, mint említettük, vegyes bizottságot küldött a helyszínére, mely az utjabban (okt. 24-től okt. 30-ig) megjejtett fölvételek alapján tegnapelőtt konstatálta, hogy a Walterskirchen báró által elfoglalt területből — 2800 négyszög-méternyi tér a magyar állam területéhez tartozik s így az Bathányi gróftól illeti. — A honvédelmi javaslato k. A honvédelmi miniszter, hir szerint a képviselőház szombati ülésén fogja betervezni a véderőre s a honvédségre vonatkozó javaslatait. A rendezett tanácsú városok és a regle megváltási ügyben tartandó országos értekezlet november 6-án délelőtt 10 órakor fog Budapestben a megyeház nagytermében megtartatni. A meghívókat már szétküldötték a városokhoz. — A képviselőház ma szombaton, d. u. 1 órakor ülést tart. A Strossmayer üggyőrle becsi felhivatalos »Freundenblatt« a következő felhivatalos kommuiket közli: Mint teljesen megbízható közlemények alapján jelenthetjük, a Strossmayer püspök ellen Belovárban kifejezett császári rosszállás teljesen helyeselhető fogadtatásra talált a szentszéknél s az a mentegetőző irat is, melyet nevezett püspök a hozzá intézett felhívásra Rampolla bíbornok államtitkárhoz intezni kötelelt volt, el ne omlatta a kínos benyomást, melyet Strossmayer ismert kievi távirata a Vatikánban keltett, habár a szent atya nem is szánhatta rá magát arra, hogy további következtetéseket vonjon le a diakovári püspöknek már megrott magaviseletéből.

Merénylet a czár családja ellen. Péterváry, okt. 31. Az udvari miniszterium jelentése a császári vonat kiskiklására vonatkozólag a következő részleteket tartalmazza: A vonat, mely Taranowkából okt. ber 17-29-én delben elindult, Taranowka és Borki között oly ponton siklott ki, mely meg lehetesen mély szakadékon át vezet. A kiskiklás pillanatában a császár és császárné az egész családdal és a kísérettel az etkező kocsiban reggelinél ültek. Midőn az első kocsi siklott, borzasztó lökés volt érezhető. A következő kocsi darabjai mintenféle repültek. Az etkező kocsi a vasuti töltésen maradt ugyan, de felismerhetlen alakot kapott. A kocsi alja a kerekkel együtt egészen elszakadt, a falak benyomattak, de a kocsi teteje, mely az egyik oldalra szorult, rászakadt a kocsiban ülőkre. Természetes, hogy illy pusztítás mellett lehetetlen, hogy valaki sértetlen maradjon. Isten azonban megóvta a czár és családja életét. A császári család sértetlenül hagyta el a kocsit romjai t; a többiek is, a kik a kocsikban voltak, megmenekültek. Az utóbbiak csak könnyű zúzódasokat és sérüléseket szenvedtek, kivéven Scheremetieff szárnysegédét, ki jobban megsérült, mint a többiek, de még sem sebesült meg súlyosan. Sajnos, hogy a vonat többi részeinek pusztulása szerencsétlenségek-től volt kísérve. Életüket vesztették: Breschtörzskapitány, egy orvossegéd, egy írnök, egy irodatiszt, két futár, egy kozák, egy vadász, öt vasuti alkalmazott és a vasuti zászlóalj hat

em b e r e. A sebesültek zöme tizennyolcz Stiernval vasuti főfelügyelő értesítést kapott. Minthogy a kiskiklás megrongálta a vonalat, a vonat a czári családdal Losowojebe ment vissza. Itt a falu lelkesége a czár rendeletére halotti misét mondott a vasuti szerencsétlenség áldozataiért és háláadó istentiszteletet tartott a czári család csodálatos megmeneküléseért. Az istentisztelet után a czár a vonaton volt személyeket, a vasuti alkalmazottakat sem véve ki, meghívta az elkésett ebédhez, melyet az állomás teremben találtak fel. A megindított beható vizsgálat ki fogja deríteni a kiskiklás voltaképeni okát; rosszkaratu szándékról azonban eszerencsétlenségénél szó sem lehet. (?) Péterváry, okt. 31. A czári család csodaszzerű megmenekülése alkalmából mindenütt ünneplés háláadó istentiszteleteket tartanak. A hírlapok hevesen kikélik a vasut igazgatósága ellen, melynek jobban kellett volna gondoskodnia az udvari vonat biztonságáról. Umberto király és Crispi kormányelnök a czári család szerencsés megmenekülése alkalmából szerencsevánataikat küldték a czárnak és az orosz kormányak. A czár és a kormány a legszívesebben válaszoltak. Bécs, nov. 1. Az orosz czári család szerencsés megmenekülése alkalmából a király ő Felsége az első hírek megérkezése után igen meleg hangon tartott szerencsevánató táviratot intézett a czárhoz, — Kálnoky gróf külügyminiszter pedig a kormány nevében az orosz kormányhoz.

Külföldi hírek. Szenzációs elfogatás. Schwarzkopi Emilt, a brüsszeli világlaklítás északamerikai osztályának főtisztját, kit a francia törvénysek csalásért in kontumaciám 18 havi börtönrre ítélték, a rendőrség letartóztatta. A nagyszabású szelhamost a francia hatóságok fogják kiszolgáltatni. — A dán király jubileuma alkalmából a következő fejedelmi személyiségek látogatása van hivatalosan bejelentve: Az orosz trónörökös, Henrik porosz hercege, Rudolf trónörökös és a görög trónörökös. — A walesi herceget is várják Kopenhágába. — A görög király jubileuma alkalmával Athénben háláadó istentisztelet tartott, melyen jelen volt a királyi pár, az egész udvar, ott voltak továbbá az idegen fejedelmi személyiségek, az idegen küldöttek, az egész diplomáciai kar és Sterneck báró tengeri nagykövete. A királyi pár mindenütt lelkes ovációkban részesült. Szerbiában az összes politikai pártok vezetői kiadták már a jelszót a skuptinai választásokra. Minden kerületben ellenőrző bizottságok fognak működni s mihelyt a hatóság bárhol is megkísértené a választási aktusba való beavatkozást, közvetlenül a királynál tesznek jelentést. — A nagy skuptina képviselőinek száma 627-re fog rugni. Nov. 1-én a királyi tiszteletére az egész belgrádi lakosság nagyszzerű fátyás-menetet rendezett. — A magyarok Párisban. A Floquet kormány által a Franciaországban tartózkodó idegenekre nézve kibocsátott rédelet következtében most folynak Párisban a rendőrségnél az összeírások. Az idegenek tömegesen jelentkeznek a rendőrségnél s köztük számos magyar embert is. A »Figaro« erre vonatkozólag azt írja, hogy a magyarok számára az összeírás ivekben nincs külön rovat, hanem osztrákoknak jegyzik be őket. Ez ellen a Párisban élő magyarok erélyesen tiltakoznak s tiltakozásuknak meg lesz az az eredménye, hogy a magyarok számára az összeírás ivekben külön rovatot nyitnak. — A osztrák-magyar diplomáciai karban legközelebb változások történtek. Gróf Deym Ferencz londoni nagykövete tégnapelőtt nyujtotta át visszahívó levelét, mely alkalmával Leo pápa azzal tüntette ki, hogy személyesen adta, az neki a Krisztus-rénd jelvényét. Paar gróf 50 éri szolgálat után lép nyugalmába. Helyét a szentszéknél gróf Revertora-Salandra Frigyes titkos tanácsos és ideiglenes nyugalomban levő követ foglalja el. A z angol parlament az ősi ülésszaka november 6-án kezdődik. A különböző pártok vezetői már szétkaldították hűveikhez a meghívókat, hogy a megnyitásra teljes számban jelenjenek meg.

Itthon. (Közélet.) Tekintetes szerkesztő ur! Pánaszom van bécses lapja ellen. Olyan hurokat átnak meg benne olykor, a milyenek eddig nem pengettek.

„Az udvar itthon.“
Mire való ez a szemén-szedett — öncsalás?

A tojás Luxenburgból érkezik, az ivóviz a Kahlenbergről, az óz a Wienerwäldből, a pisztrang Karinthia patakjaiból. Micsoda otthon az, a hol kenyeret nem sütnék és inget nem mosnak?

Mi, kik a szókimondás kényelmetlen mesterségének vagyunk napzamosai, kissé téhát tartózkodhatnánk attól a jámbor és gyermekes fogástól, hogy lovasdit játszdjunk fűz fapapírral, és szembekötődést csak a végből, hogy az onakotta sötétségben kékre verjük a homlokukat.

„Itthon.“
Zengzetes nyelvünknek talán nincsen szebb szava ennél. A csendnek, bekének, szeretetnek —; az állandóságnak, hűségnek, oltalomnak —; a keményfűstnek, terített asztalnak és kényelemnek —; a hangulatnak, pihenésnek és meglegedésnek — legtisztább, legenyhébb és legbájosabb szineiből készült az az a festék, melylyel e szót „itthon“ a nyelvképződés titkosatos műhelyében, egy boldog Valaki először leirta.

Hát ne bolonduljunk és ne bolondítsunk.

„Vilmos császár a magyar királlyal.“
Mikor, hol, mely alkalommal? Hogy is mondta csak Borsód örökös főispánja, mikor ad audiendum verbum regium idéztetett — és nem jelent meg? „Kerestem ő Felségét Pozsonyban, a hol a magyar királyokat koronázni szokták; kerestem Budán, a hová számukra palotát építettek; kerestem Visegrádon, a hol ők mulatni szoktak; kerestem Szekesfehérváron, a hol eltemetve pihennek. Nem találtam meg egy helyütt sem.“

Vilmos Bécsben járt. A Burgban áldomást ívott az osztrák császárárt és az osztrák császári hadseregért. Így volt. A magyar királyról szó sem volt.

Rongyainkban ne legyünk még neveltségek is. A magyar királlyal nem járt Vilmos sem Gödöllőn sem Budapesten. X.

Törvényjavaslat

(Az állami italmérségi jövedékről szóló törvényekről folytatandó kártalanításról.)

(Folytatás.)

II. FEJEZET.

Kártalanítási eljárás a közigazgatási hatóságok előtt.

7. §. A 2. §. 1) pontja szerint kártalanítandó jogokért kártalanítás csak az esetben adatik, ha az igényjogosult s illetőleg törvényes képviselője abbéli igényét legkésőbb 1889. évi márczius hó 31. éig a kir. adófelügyelőnél írásban bejelenti.

Kártalanítási igényét nemcsak az az idő szerint jogosult, hanem az is jogosítva van bejelenteni, ki arra igényt támaszt, ha igazolja, hogy a jog vagy a kártalanítási igény jogszerepben reá ruházottat, vagy bebizonyítja, hogy egészben vagy részben ő a jogosított, habar adóját más néven fizeti is, vagy pedig igazol-

ja, hogy tulajdoni igényének megállapítása végett hatósági eljárás van folyamatban, vagy végre ha kijelenti, hogy a bírói eljárást legkésőbb 1889. évi június hó 30-áig folyamatba teendő.

Közösen gyakorolt italmérségi jögnél általában a közös tulajdoni képződés igényeknél, egyik igény jogosultnak bejelentése valamennyi jogosultnak javára esik.

Oly bejelentések, melyek nem az illetékes adófelügyelőnél tételtek, vagy melyekben a község, a melyben gyakorolt italmérségi jogáért kártalanítás kéretik, jelezve nincsen, vagy pedig tévesen van jelezve, nem különben oly bejelentések, melyek oly igényt támasztók részéről történnek, kik a kártalanítandó jog haszná után az 1882. évi január 1-je s 1886-iki december utolsója közti időszakban sem más néven nem adóztak, s e mellett a jog vagy a kártalanítási igény időközben történt megszerzését vagy a tulajdoni igény megállapítását a bírói eljárás folyamatba tételét sem igazolják, vagy végre a 3. §. 1) pontjának esete sem fog fenn, figyelembe nem vehetők s ha a bejelentő lakhelye tudva van erről értesítendő.

Ha a bejelentés azért nem vétetett figyelembe, mert nem az illetékes adófelügyelőnél tételtek, vagy mert abban a község, a melyben gyakorolt italmérségi jogért kártalanítás kéretik, ki nem tételtek, vagy hibá-an jelezte tette, s a bejelentő az elárulító végzés vételétől számítandó 14 nap alatt, ha pedig elárulító végzést nem kap, legkésőbb 1889. ápril végéig a hiányt pótolja, vagy a hibát jóvá teszi, a bejelentés figyelembe veendő. Különben az 1889. márczius 31-ike után érkező bejelentések, valamint azok a bejelentések, melyekben az jelezte, hogy a tulajdoni igény megállapítása végett 1889. június 30-áig bírói eljárás tételtek folyamatba, de legkésőbb július 15-éig az eljárás folyamatba tételét nem igazolják, tekintetbe semmi szin alatt sem vehetők s a később jelentkezők az állam irányában semmi fele kártalanítási igényt nem támaszthatnak, fenhagyatván abbéli jogok, hogy netaláni magánjogi igényeiket harmadik személyek ellenében bírói uton ervenyesíthessék.

A kir. adófelügyelő a kellő időben történt bejelentésekről a bejelentőnek kivanatára igazolványt tartozik kiszolgáltatni.

8. §. A beérkezett bejelentéseket a kir. adófelügyelő külön jegyzőkönyvbe vezetni, közegetként csoportosítani s a kártalanítási összeg megállapításra szükséges adatokkal felszerelni tartozik.

Ezen adatok beszerzésénél az állami, törvényhatósági és községi közegek, nem különben a bíróságok a kir. adófelügyelőnek megkereséseit haladék nélkül teljesíteni s egyes meghallgatandó magán felek is a szükséges felvilágosításokat megadni tartoznak.

9. §. A kártalanítás megállapítására szükséges adatok beszerzése s a 7. §-ban megállapított bejelentési határidők lejártá után a kir. adófelügyelő a kártalanítás összegének egyeségi megállapítására határidőt tűz ki s erre a bejelentést tett jogosultakat írásban akként idézi meg, hogy egy-egy község valamennyi jogosultjával a tárgyalás egyszerre legyen megtartható.

Az egyeségi tárgyalás határideje a községben hirdeteményileg is közzéteendő s jogosítva van a tárgyaláson minden jogosult megjelenni.

Az egyezkedés a 2. §. 1) pontja értelmében kártalanítandó jogért adandó kártalanításra terjed ki.

A mint az egyezkedési tárgyalás folya-

mán valamely jogosulttal egységessé jött létre, az írásba foglalandó s az érdekelt vagy megbízottja által aláírandó.
(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

* **A kegyelet ünnepe.** Nov. 1-én, halottak napjának előestéjén, nemcsak a magánosok sirhalmait koszorúzták meg a kegyelet, hanem a nemzet halottainak a sirjait is. Budapestén az egyetemi ifjuság koszorúzták meg a vértanúk és elhunyt nagyjaink sirját, nálunk pedig a jogakadémia lelkes ifjusága kereste fel a honvédtemetőt. Már ezelőtt két ízben történt, hogy a 13 egyenruhás honvéd — halottak estéjén — fáklyákkal kivonult a honvéd-temetőbe, s most két éve lapunk f. szerkesztője, tavaly pedig lapunk segéd szerkesztője tartott alkalmi beszédet. Ezen ünnepeket azonban csak a kezdeményezés jellegét viselték, bár nagy számu közönséget vonzottak. Az idén azonban a jogakadémia ifjusága vette kezébe a rendezés ügyét, s az ünnepély meg nagyobb szabású volt. A főiskolai ifjusághoz a 13 egyenruhás honvéd — Csutak Kálmán 1848-é-iki ezredes vezénylete alatt, — s a csizmadia ifjuság testületileg csatlakozott, valamint a régi honvédek, s a nagy közönség köréből számosan jelentek meg. Esti 6 órakor — fáklyák lobogása mellett — indult el a főiskola előtti terele, a körülbelül 2000 főnyi menet, s zászlók alatt, hazafias dalokat énekelve, vonult ki — a nagyhatvan utcán keresztül — a honvéd-temetőbe, melynek sirhalmain lobogó mécses égtek. Itt a közönség elénekelt a „Szózat“-ot, azután D a r ó c z y E l e k joghallgató csengő, erces hangon előadta szépen kidolgozott, — emlék-beszédét, mely több ízben ejjenzésre ragadta a hallgatóságot. A szép beszédet a pontk más helyen közölik. Végül a közönség a „Hymusz“-t énekelte el, mialatt a siremlekre ráhelyezték a joghallgatók gyönyörű babér-koszorúját, mely fehér szalagján a következő felirattal viselte: „A debr. csatában 1849. aug. 2-án elvérzett hősök emléke. A debr. joghallgatók.“ — Ezzel a szép ünnepély, melylyel jogakadémiaink polgárai becsületet vallottak, véget ért. A fáklyákat a honvédtemető bejáratánál maglyába rakták, miután a rendőrség nem engedte azokat a városba behozni. (?) A közönség egy része a lovonatu vasuton jött be a városba, a többiek pedig a vasútmester utcán tertek vissza a főiskoláig, hol egész rendben szétoszlottak. A kegyelet ünnepeken pompás őszi idő kedvezett. A halottak országga megnépesült a gyászoló és kíváncsi tömeg ezreitől. A káth. temetőben, mely gyönyören volt kivilágítva, keső estig sűrű néptömeg hullámozott, s alig maradt sir koszoru nélkül. Legszébben voltak kivilágítva a Gondy, Geréby, Pusztay családok sirjai, s a Huzly Károly volt kispapost sirja. Blaha debr. karmesternek sirját. Általában a kegyelet ünnepe a maga komolysághoz méltóan folyt le.

* **A hajdumegyei regalebériók mozgalma.** A regale megváltás es italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslat tárgyában ma már olyan nagy mérvű mozgalmat oltott, hogy nemcsak Hajdumegye, de a közelfekvő viuek közönsége körében is a legnagyobb érdeklődést keltette fel. Az intéző bizottság valóságos tanulmány tárgyává tette a szerelmesnek bizonyult egyes szakaszokat s általános megjözödése az, hogy a kormány már a szesadó törvény behozatalával, de különösen az állami italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslatával teljesen illuzóriussá teszi a regalebériók mozgalma.

E férnak, a névtelen hősök bajtársai, előtanubizonyoságot tesznek arról, hogy ama harcok a mi érdekünkben, a mi szabadságunkért is vívattak. Kegyelettel őriztetek tehát a csatában elvérzett névtelen hősök emléket a nagyra-becsülestök jeleivel halmozotok el az elő, agg houvédeket!

Hála a mindenség alkotójának meg él, s eljen is soká, szabadságharcunk vezere, eltető szellem; a ki lángelkeivel, törhetlen akaraterejevel az egész megalomna irányt mutatott, a ki a kor utóvere tette kezét s megérté annak látketését. E ferfu Kossuth Lajos.

„Barniként is banjek a sors veled, Aossuth Lajos neve. soha el ne feledd!“

Tisztelet Polgártársak! Az édes hazai föld e helyen fogadja kebelébe, azon fiainak hűt teteimet, kik a debreczeni utközetben verőket ontottak a hazáért, szabadságer. Az elhunyt 39 év földi maradványait porrá tette ugyan, de emlékezetüket annal nívobben, szent örökség gyanánt őrizi az elő nemzelek. A hazának lelkes csoportja ime most is koszorúval ékesíti s hagyományos kegyelettel állja körül e gyászos sirokat, hogy vissza-éljeze a „nagy idők, nagy emberek“ emléket. Járuljanak is tömegesen e megszeantelt helyre s az elvérzett névtelen hősök példája, hősibátorságra, hazaszeretetre es jellemzőságra buzdítsa a magyart.

Ti pedig névtelen felistenek, kik e hantok alatt alusszatok örök álmotokat, nyugodjatok, feltámadunk! A szabadság, melynek kivívásáért oly szent lelkedesszel harcoltatok, lassankint minden nepe kiterjeszti áldásos hatását. E hitben, e meggyöződésel távoznunk gyászos siroktól, s itt a szeretet templomában buzgó áttattal kerjük a mindenség alkotóját, hogy:

„Isten áldd meg a magyart!“

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA

Hősök emléke.

(Emlékbeszéd. Tartotta a debr. honvéd-temetőben 1888. nov. 1-én: DARÓCZY ELEK joghallgató.)

I.

Tisztelet Polgártársak!

Halottak emlékezetét ünnepli a keresztény világ. Ezernyi apró láng világítja meg a temetők ejeli homályát, s az elhunytak csendesen nyugvó porai felett, imát rebegve áll meg az elő nemzedék. A hálás utókor, — az emlékezetnek szentelt e napon, — nem feledkezik meg azokról sem, kiket a „nemzet halottjai“ gyanánt tisztelünk.

Ime a tisztelet és hála szent érzelmeitől vezéreltetve, eljöttünk mi is e helyre, hogy virágoz koszorúkkal s kegyelet gyújtotta lángokkal ékesítsük azok sirját, kik a hazáért s annak szabadságáért életüket áldozták. Eljöttünk, — taklyával a kezben s könnyekkel a szemekben, — hogy lerójuk a kegyelet adóját azok iránt, kik az 1849. aug. 2-án vívott debreczeni utközetben, a haza szabadságáért rettenthetlen bátorsággal küzdöttek, s végre hősökhöz illően, fegyverrel kezükben estek el a csatatéren. Azóta majdnem négy évtized vihárja zúgott keresztül e hazán, de az ő emlékezetüket nem emésztette meg az idő; mert ime sirhalmukhoz vallásos kegyelettel zarándokol a honfak nagy tömege s el fog zarándokolni mindig, míg „El magyar, áll Buda meg!“

II.

A névtelen felistenek sirján önkéntelenül felmerül előttünk a dicsó mult képe. Látjuk a minden oldalról megtámadott, s koronás királyatol is elhagyott magyart, midőn büszkén emeli fel a fegyvert, mit ellenei vak elbizakodással lábaihoz dobtak; látjuk a hagyomá-

nyos lelkesedést, mely mindent áldoz a hazáért s erősen hiszi, hogy

„még jönni fog egy jobb kor, Mely után buzgó imádság epedez, Százerek ajakán.“

Vagy jönni fog, ha jönni kell A nagyzerű halál, Hol a temetkezés felett Egy ország vérben áll!“

E hit, e meggyöződés töltötte el a honfi kebleket a „Kárpátktól le az Adriáig, a széky havasoktól az Aldunáig. E hit, e meggyöződés lelkesítette szabadságharcunk lángelkű Tyrtaeusát, midőn végig harsogta széles e hazában, hogy

„Talpra magyar! Hi a haza!“

S a magyar nemzet, ellenállhatatlanul ragadtatván az idő szellemétől, kibontakozott százados telenségeből, s megindította azt a világra szóló mozgalmat, melynek magasán lobogó zászlajára a szabadság, egyenlőség s testveriség“ volt felírva. A nép ezrei pedig, — egy szívvel lélekkel, — égre emelt kézzel fogadták, hogy „r a b o k t o v á b b n e m l e s z ü n k!“

A magyar nemzet óriás töbségének e szent fogadása által, a szabadságharcz kockája el volt vetve. De hát miért küzdöttünk? Mi volt a végcél, melynek érdekében „elhulltanak legjobbjaink a hosszú harc alatt?“ A görög harczolt szabadságer, Róma dicsőségért. A népköltözések harczai földért, a vallás-háboruk nemnyországer folytak. Magyarországer harczolt törvényei épségben tartásáért, harczolt azon helyért, mely őt az európai hatalmasságok közt méltán megilleti.

Es mily fenséges volt e küzdelem. Csatak zaja, társzereked dűbögése váltotta fel a bekes fejlődés zajtalan munkásságát. Lángba borult az ország, fegyverhez nyult a magyar, hogy védelmére keljen annak a szabadságnak,

melynek kivívásáért őseink vért s életet áldozának.

Az ősi dicsőség napja, mely egykor Európában minden népet homályba borított, ismét feltűnedezni kezdett. A veszelyben forgó haza védelmére felállítottat a magyar honvédség. Az a

Csodálatos ifjú sereg, Mely nem tudni hogyan támadt Napok születte s megis mintha Születte volna három század.“

Kitartás, hősibátorság es rendületlen hazaszeretet azon kiváló tulajdonságok, melyek a névtelen hősöket világszerte jellemzték.

A haza szent nevével ajkukon ott rohanak a gyilkos golyózaporban, hol a haláltartja birodalmát; ott folyt ki az ifjúi vér szívükből s hűdelő ajkuk végbucsként azt susogta, hogy „El őre!“ Beesületet szerettek az ősi névnek, diadalról diadalra vezettek lobogókat mindaddig, míg nem két nagyhatalmasság egyesult seregei előtt a magyar fegyverek porba hullottak mert:

Üstökös vagy őh magyar dicsőség, Mely jött s távozék, Hogy századok multával újra lassák Fényét a népek s rettegjék.“

III.

A csatak zaja elhangzott. A korszak uralkodó eszmei is megváltoztak. A mai kor, eszmenyekert alig hevíülő gyermeke, már talán meg sem érti azon óriás lelkesedést, mely 40 évvel ezelőtt táborba vezette a magyart. De ott a történelem, ott vannak szetszörva az emlékek, melyek figyelmeztetik az elő nemzedéket, hogy vertő áztatott földön járunk. S a magyarok Istenének különös kegyelme folytán, még elnek közöttünk emberek, kik látták a szabadság napjának felragyogását, kik ama dicsó harczot megharcolták, kik száz csatában ezer veszelyek közt küzdöttek hazáért, szabadságer!

lay Károly e Szűcs Peter, erszak miatt által okozott társai ellen, János ellen,

Törvény le men M utköző s a tettet képező zásával véstmal való vis fogházra s v tetett.

Nov. 2- a btkv. 333 szakkaz szerin sége miatt ha vesztésre s p iteltetett. S z misítás büntet tetett.

F a r k s pás büntette továbbá S z büntetével sz tettek.

* Vértés ugylászik, a deklódést ebró írő nemcsak meghívásokat felolvasások t el e meghívás vagy jöteknív olvasást Szeg es Szatmártt.

* Siremi ur elhunyt ke felállítandó em frtot, Mark E egylet elnöke, vott tagjaiból mánját 20 frt tes célra kez szönetlünk. L d ó s J á n o s

* A debr októberhavi október 1-én: totitási értékhóban : 9967 összesen: 732 Kiraktározat: 59250 frt érté 65067 mámas

* Esküvé gőzmalom rak séget sógorb szonyrak, néh velt lelkü lea satioval, mely ben, Korbuly nuskodása mel

* Szinhat a hagyományos szinre szinhat szokás kritizá hogy V e d r pben minden B o r o n k a y jellemztes alá Érdekes, hogy ch y K a l m szerepekben la is eljatszatna. pen nem nehe neha társainak szerepek eljats is, hogy tegna részt a karzat társulat negye kitűnő kísértet emlitenánk, h mester vezénj nak teljesen m Az ő zenei m köszönhető, h zunkban muköd dik, s a kénye A symphonial i om es izles, m gróf Zichy Gez uójában s elők veszbe dicséret Peter urat — előtt „A vagy allapitjuk meg, pot sok dráma szotta, a menn iattunk. Alakit il. felvonás ha it kivált a m kapó kitérésve tunk éreztetni es büszke lek „Hitves“-ben, tuk, elfogja es sége van : a hogy egész jät részletek. A m sem volt ment. nete — olyané László“-ban a mikor Athenaeu ezt negy ne el előleg; el „Bligny hercz elhangzott, mie herczeg teljese na. Bekessy R lenni, mint p ni, mint Pepa

lay Károly ellen, sikkasztás miatt. Nov. 9 én: Szűcs Péter és társai ellen, hatóság elleni erőszak miatt. Soós Gábor ellen, gondatlanság által okozott emberölés miatt. Juhász Lajos és társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Ungvári János ellen, lopás miatt.

Törvényszéki ítéletek Okt. 31 én: Kelen Mihály a btkv. 471. szakaszába utköző s a 478. szakasz szerint minősülő bűntettét képező, azonban a 92. szakasz alkalmazásával vétségé minősülő hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége miatt hat havi fogságra s viselt hivatalának elvesztésére ítéltetett.

Nov. 2-án: Szentesi Juliánna a btkv. 333 ik szakaszába utköző s a 334. szakasz szerint minősülő 2 rendbeli lopás vétsége miatt hat havi fogságra, 1 évi hivatalvesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére ítéltetett. Szodrai Sándor okirat hamisítás bűntette miatt hat havi börtönrre ítéltetett.

Farkas Ferencz és neje, kik lopás bűntettébeni részességgel vádoltattak, továbbá Székely Róza, ki orgazdaság bűntettével volt vádolva, a vad állól felmentettek.

Vértesi Arnold novella-írói jubileuma, ugylátszik, a nagyobb vidéki városokban is érdeklődést ébresztett a szépirodalom iránt. Az író nemcsak számos údvölzö iratot, hanem meghívásokat is kapott a nagyobb városokból felolvasások tartására. Vértesi csak úgy fogadja el a meghívásokat, ha felolvasásai ingyenesek, vagy jótékony célra lesznek. Vértesi első felolvasását Szegeden tartja, azután Miskolcra és Szatmárra utazik.

Siremléket Nagy Pálnak! Boros Sándor ur elhunyt kedves barátja: Nagy Pál sirjára felállítandó emlékkő beszerzése összegéhez 5 frtot, Márk Endre ügyvéd ur a debreczeni dalegyület elnöke, mint a dalegyület általa összehívott tagjaiból álló vigadó társaság kegyes adományát 20 frtot szolgáltatót ugyan-e kegyeltes célra kezembz. Fogadják ezért hála köszönetünket. Debreczen, 1888 nov. 3. Tüdő s János s gymn. igazgató.

A debreczeni apagyilkos. Möriz József honvéd szakasz vezető ismeretes bűnügyét a honvéd kerületi hadbíróság, a debrecz. polgári törvényszékkel egyidejűleg tárgyalja. A míg a polgári eljárást be nem fejezik, addig a honvéd hadbírószág sem hoz ítéletet. A polgári törvényszék eljárása pedig előreláthatólag elhúzódik ügyéig.

Jogász bal. A joghallgatók segélyző egyesületének közgyűlésén határozatba ment egy jogász bal rendezése. Megválasztottak elnök: Bernáth István 4. jh. alelnökök: Fater Béla 2. jh. és gr. Csáky Adorján 4. jh. A bal valoszinűleg január első szombatján tartatik meg. A teljes bizottság névsorát megalkultakor közölni fogjuk. Meghívók nov. közepén küldetnek szét.

Gardalkodó polgárok küldöttsége fordult meg ma d. e. Simonffy Imre kir. tanácsos és polgármester úrnál, Magyar Gábor és Vársári András tekintélyes polgar urak vezetésével. A tanácsnak a városi gazdasági bizottság javaslata alapján hozott azon határozatának megmástását kérték, a mely szerint a nagyhortobágyi legelő telire árveres után berbe adatnes. Felajánlotta a küldöttség a városi gazdákodó polgarság részéről a közgyűlésileg megállapított 3000 frt bert és fentartami onajuk árveres eseteré az elsőbbségi jogot. A polgármester e tárgyban d. e. 12 óra táján tanács-ülest hitt egybe, a melynek határozatával foglalkozni fogunk s előre is kijelentjük, hogy e tárgyban a gazdákodó közönség ohajait tartjuk olyanoknak, a melyeket figyelmen kívül hagyani nem lehet.

Esti szaktanfolyam a kereskedelmi akademián. A debreczeni kereskedői társulat által az akademia termeiben új eszelszerű beosztással felállítandó esti szaktanfolyam újabb jele a derek társulat áldozatkészsegének epu egy mint a kereskedő ifjuság erkölcsi és értelmesele iranti komoly es határozott törekvésének. Minden civilizizait alamban es társadalomban azon igyekezetnek a mervado körök, hogy azon felnötteknek alkalmuk legyen az általános műveltség, de különösen a kiválóan szükséges szakkepzettség megszerzésére, kiknek nem volt alkalmuk ifjabb éveikben — mostoha körülmények folytán — azokra szert tenni. Az alkalmak es a társadalomnak egyaránt érdekében áll a műveltségnek es mindenoldalú hasznos ismereteknek terjesztése, mert a jelen haladó korszakban nem a nyers erő kezezi a hatalmat, hanem a tudomány es műveltségű kapcsolatos munka, mely leginkább képes azon utat egyengeni, mely az erkölcsi nevelés es az anyagi jóllet felé vezet. Több száz meg ezer ifju köszönheti már a debreczeni kereskedelmi akademiának kitűnő anyagi helyzetet es kiváló társadalmi állását; nem ketelekedünk tehát, hogy a debreczeni értelmese ifjuság örömmel ragadja meg ama kinálkozó alkalmat, mely igen csekélynek nevezhető áldozat mellett lehetségese teszi nemcsak a kereskedelmi es forgalmi ismeretek, hanem a boldoguláshoz annyira szükséges kvalifikáció megszerzését, mely oly sok jól fizetett hivatalnak es állásnak hozzáterhetőséget eredményezi. Az óriási haladás folytán a kor többoldalulag képzett k esz emberket igényel. Az ifjuság pedig mely kellő műveltség es szakmájába vago elmeleti es gyakorlati ismeretek nélkül lép a világ küzdeletre, nemcsak növeli a proletárságot, hanem oly dóre emberhez hasonlítható, ki meggondolatlanul a rohanó arba veti magát, mielőtt még uszni tanult volna. Hasznos szolgálatot vélnék tenni, városunk előre törekedő ifjainak, ha ismételen felhívjuk figyelmüket eme korszerű tudományok terjesztésére czélzó esti

szaktanfolyamra, mely ügybuzgó es szakavatott férfiak vezetése alatt, képesse teszi a tanulni vágyó es haladni óhajzó ifjuságot, hogy az iskolaév végén szakvizsgálatot téve a kereskedelmi számtan, könyvvitel, kereskedelemis es levelezésből képesítést bizonyító okmányt nyerjen. A zord teli esti órákat jobban, hasznosabban es czélszerűbben ily felette csekély áldozat árán tölteni nem lehetvén, reméljük, hogy saját jól felfogott érdekükben minél számosabban fognak a hallgatók soraiba lépni; ez által öntudatosan lerakván legbiztosabb es legmaradandóbb alapkövét jövendő boldogulásuknak epp úgy, mint anyagi, szellemi es erkölcsi előre haladásuknak!

Hazafi Veray János né költő a czegléd-utcai ev. ref. templom orgonájára 1 frtot adományozott, melyet ezenel köszönettel nyugtatóványozok. Egyszermind bizonyítom, hogy nevezett népköltő városunkban időzése alatt iskolás növendekünk e őt több ízben hazafas dalait enkelte. es magát minden tekintetben illedelmesen viselte. Debr., 1888 november 2. Némethy Lajos ev. ref. lelkész, az iskolaszék elnöke.

Tüzeltő érmek kiosztása. A tüzeltő őrtanyán holnap d. u. 3 órákor ünnepeles érem-kiosztás lesz. Tikos István, Schaitl Márton, Vetésy, Bánóczy Lajos s Mahlmeister Adam tüzeltők — 10 éves szolgálatiért ezüst-érmét, Fónó Mihály es Brancs Károly tüzeltők pedig — 5 éves szolgálatiért — bronz-érmét kapnak.

Daikork est-lye. Márk Endre dalegyületi elnök Kerekes Samuel marosvásárhelyi-aaártól két láda borszekei savanyú-vizet kapott ajándékba. Ennek elfogyasztása végett a dalegyület tagjai nov. 1 én meghívta a Vilmos Lajos vendéglőjébe s ott megvendégelte őket. Jelen voltak az 54 főnyi társaságban Lengyel Imre, Steinacker Sandor s Hitesy Lajos urak is. A vidán mulatság alatt számos felkösözöntő mondatot s a toasztozók 1 frt bírságot fizettek a Nagy Pál tanár siremlékére, melynek alapja ily módon széd összeggel szaporodott.

Csöd Holvay Gyula helybeli 24 év óta fenálló jöhrnevű czeg, e ho 2-án, a miatt, mert Ormós Ferencz becsi czeg beszüntette fizetését, kenytelen volt mint azzal összeköttesben álló, csödot mondaní — Tömeg-gondnokul Szilágyi Imre ügyvéd lett kinevezve.

Az árteki kut furásánál 460-24 méter mélységet értek el. A talaj szürkés agyag, kevés homokkal es mészsal vegyítve.

Helyreigazítás. Lapunk 213. számának (széria) hirdetési rovatába foglalt 680,7270. szám alatt megjelent árverési hirdetésnél az árverési határnam hibásan szedetett, mely is így értelmezendő: „mely árverés eszközésére 1888-ik ev november hó 8-ának d. e. 10 órája tüzetelt ki.”

Mendelovits Lajos, Debreczen város tanácsa által a nagyerdői gőzfürdő-jegyek egyedül árusítására bent a városban, a közönség nyelmlére való tekintetből, bizott meg. Kapható nyarban reggeli 6 óratól, télen 7 óratól késő estig. Ajánljuk lapunk mai számban erre vonatkozó hirdetését olvasóink figyelmébe.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztés-el etatott egyének, kik é vágyhiányban, fejfájdásban, gyomorgöröcsökben es rendetlen székelésben szenvednek a „Moli féle seidlitz, por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy dóra á 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moli A. gyógyszerész es cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moli-féle készítmény kéréndő az o gyári jeiványével es aláírásával.

A közönség köréből. (A berbeadó tulajdonos jogainak védelméről) Egy specziális eset merült fel e napokban szab. kir. Debreczen városban, mely megérdemli, hogy nyíltanosság eie keráljon, már csak azért is, hogy hasonló esetekben a tulajdonosok berliók, es haszonberliók irányában magukat nemileg tájékozhassák. Özv. M. H-ne az irant emel panaszt illetékes rendörhatóság előtt, hogy G. L. boithelyiség berlője, — ki az előmutatott berleti szerződés szerint 1889 evi május 1-ső napjáig kötelezettségben áll, — a berletet beleegyezése nélküi elhagyja, ingóságait elszállítja, sőt berkövetésének biztosítékául szolgáló értékesebb ingóságait már el is szállította, s kerí annak megakadályozását, s a jogtalanul elvitt tárgyak visszaszállítása iránti mezekeése. Az alkaptány ur a helyett, hogy a megakadályozás iránt rögtön intézkednek, tárgyalásra idezi a berlőt, aki idezés folytán megjelen ugyan, s elismeri a tényállást, de azzal a kifogással, el, hogy ő felmondott. Panaszos tagadja a felmondást es hivatkozik a szerződésre, mely a kikötött időn belől a kölcsönös felmondást kizárja. Ennek daczára az alkaptány ur panaszost kerelmével elutasítja, alennyiben az elvitt tárgyak visszavételét nem rendeli el. Es minthogy berlő a panasz bejelentés es a tárgyalás közt mindenét elszállította: panaszosnak a nov. 1 én esedekessé vált berkövetése biztosítására mi sem maradt.

Ezen rovatért, melyben közérdeku felszólalások díjtalanul közöltetnek, a szerkesztő csak a sajtóhatóságokkal szemben vállal felelősséget.

Minden kétségen felül áll, hogy berbeadó a berlet helyiségben találtató összes ingóságokon a berletből eredő követelesei re törvényes zálog jog illeti, valamint ebből folyólag, hogy ezen ingóságoknak a berbeadó beleegyezése nélkül s oly czéltől való elvitele, hogy azokat, mint biztosítékot elvonja, jogtalan es épen azért tilos dolog, s annál fogva az is, hogy a rendörhatóság az ily nem csak törvénybe, de a fennálló szabályrendeletbe is utköző jogtalanságot felfogni s megakadályozni köteles.

A tisztelt alkaptány ur ezen esetről kettős mulasztást követett el, először azzal, hogy a bejelentett panasz folytán panaszos házához azonnal rendörközeget nem küldött, s a további szállítást hatóságilag meg nem akadályozta, hanem időt engedett berlőnek a jogtalanság tovább folytatásához; másodsor mulasztást követett el azzal, hogy a jogtalan elszállítás alatt álló ingóságok visszaszállításairant azonnal nem intézkedett, hanem engedte, hogy ugyanazon tárgyra a törvényes zálogjogot már az új berbeadó megnyerje.

Ebből az a tanulság: 1-ör hogy szab. kir. Debreczen városban egyik alkaptány vagy nem áll hivatalosán szinvonán, vagy nem akar hatáskörében mozogni. 2-ör hogy a tulajdonos vigyázzon, hogy berlője az utca ajtaján túl ne tehesse ingóságait, míg a berletből eredő követeleztégeknek eleget nem tett, mert rendörhatósága törvényes jogának védelmére nem tesz semmit.

Debreczen, 1888. nov. 3.

SZERKESZTŐI POSTA. „Anyám emlékére”. Tiszteletre méltó érzelmek, azonban: gyöngén vannak kidolgozva. Nem közölhető. K. F. urnak helyben — Nem önrre vonatkozott az üzenet.

Debr. színház. Holnap, vasárnap, 1888. november 4-én, bérlet szinetben: REZERVISTÁK. Enekes bolozat 4 felvonásban. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Holnap, vasárnap VILMOS LAJOS sörcsarnokában Villásröggelire: bajor sör es udvari sör csapoltatik.

Bécsivirslí, Estére kitiñő tordai pecsénye Zene: Magyarí testvérek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a nagyerdői GŐZFÜRDŐ JEGYEK elárusítására Debreczen város nemes tanácsa által bent a városban egyedül es kizárólag én lettem megbízva.

Kaphatók nálam naponta reggeli 6 óratól esti 9 óráig. 1 gőzfürdő jegy ára 40 kr.

Tisztelettel Mendelovits Lajos m k. lőporárudája. a városházzal szemben.

Alólírott ezennel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindenféle kályhák berakását, es tisztítását a legjutányosabb ár mellett elvállalom. Szilágyi Gábor kályhás.

Lakás: temető-utca 3660 sz.

Esti szaktanfolyam rendeztetik a debreczeni kereskedelmi akademiánál, melynek követezett tantárgyai: kereskedelmi könyvvitel, kereskedelmi számtan, kereskedelem-iszme es levelezés.

A heti 8 órával május hó végeig tartó szaktanfolyam díja 20 frt; azok, kik a kereskedelmi ifjuság egyesületének tagjai, csak 15 frt tandíjat fizetnek. Beiratások folynak. Az előadások kezdődnek kedden este 8 órákor, azaz november 6-án az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

az igazgatónál,

nemcsak jövedelmét, de existenciáját is veszélyeztetve szedveket már a szesz-nyal is, ezen újabb javaslattal a concurentia meg valóságos tönkre es így berlet szerződési követezett nem lesznek képesek eleget tenni. Amadva nemcsak a berlők ietérdeke, anyagi jövedelme, de maga a fogság is. Hogy a hajdumegyei re- nek nagyszabású es sokoldalú ügye- sirt mozgalmának meynyiben lesz milyen befolyást gyakorolhat, azt tudjuk, de okunk van reményleni, hogy bizottság nemcsak lelkiismeret- almany tárgyává tette a sereimes megoldásának lehetőségét, hanem a berlők oda törekedend, hogy e- nek meitő gyümölcse legyen. Az in- szeg jövő heten keddre, tehát e hó 10-11 órájára ismét egy nagyobb- mestre hiva össze nemcsak Hajdu- megye többi regaleberlőit is. A törvényjavaslát tárgyában okt. 10-11 órájára tartotta a bizottság a- t küldött hármas tagu bizottság is- teleme nye jelentését, mely bizonyára- ssal lesz a további lépések megte- a mozgalmában résztvevők fárads- unkáját egy eore láthatólag fenyés- ázza. A bizottság a követeztő tar- vott küldötte szét: „M e g h í v á s. A hajdumegyei regale bérlet- illami italmerei jövedekről szóló- iat tárgyában 1888. evi október hó- eczenben tartott értekezlete alkál- ápestre kiküldött bizottság jelenlé- talgatása es ezen ügyben a további- beszelése es további lépések té- 1888. november hó 6-án Debre- röhner szállodában delelőtt 10- ando értekezletre czimedet tiszte- llyja azon kerelmek, melyek jól- ekeben megjelenni sziveskednek. 1888. október hó. K o s e n f e d. zeti elnök, h-szoboszlói regale- P o p p e r M o r, értekezlet

küszöbén. Nincs ugyan még itt ért már itt az ideje, hogy azokra akik mihamar megérzik, ha szentesi út a metsző szél s futótelken kany-lyzik a ropogó tűz által előidöz- eg es derűtéből hangulat. Hatvan- közöl vajjon hanyan fognak e te- ni, hanyan nem lesz ismét ke- s mind a könyörület adományaira minden filer, amit kezükbe adunk vesz el kinyak özönéből. A t a- nagy es nemes, mely megszárja a- szegényt es felségíti a szereucset- nyos, hogy amint eddig nem nagy- az enezeket es megfagyni a ru- az ideu sem engedik ezt. De azért elmeztetjük jótékony egyleteinket s szokasos teli segélyezést mielőbb- illad legyen idejük a szegények- szulni a teire, ovsjak meg ók is- ozeigo büdgetől. Hala es elismeres- falma.

nyerszeke hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

székességi hírek a debrecz. kir. követe- zésekkel legközelebb a követe- zések vannak kitűzve: Nov. 5-én: okirat hamisítás miatt. Ber- tes társai ellen, súlyos testi sértés miatt. Juhász Lajos ellen, hatóság ellen. Nov. 7-én: Karácsony Imre eskü miatt. Ballo József es társai es bűnpártolás miatt. Mátus Fe- ricskasztás miatt. Nov. 8-án: Gyu-

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni főoktelep árucarnoka

ajánl:
valódi

tokaji aszu gyógybort,

szegszárdi, egri (bikavér), sashegyi vörös borokat; kittingó jamaikai rumot, teát, teasüteményt, finom liqueröket, — francia, magyar cognacot, Liebig-féle huskivonatot, — Nestel-féle gyermek táplisztet, császár-olajat, petroleumot, Flóra-gyertyát; — továbbá mindennemű pinczegazdasági czikkeket. ugyszintén fűszerárakat legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. főoktelep árucarnoka.
N.-várad utca, megyeház mellett.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Előleges jelentés.

Alulírott uradalmi igazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy az uradalom területén létező ásványvíz-források (savanyúvizek), névszerint a **Szolyvai, Polenai, Olenyovai, Luhi-Erzsébet- és Pannonia-forrás,** 1889. évi január 1-étől kezdve German és Bodnár urasoknak Szolyván bérbe adtak; így tehát a netaláni megrendelések fentebbi időponttól kezdve a névezett cézhez lesznek intézendők.

Maradván tisztelettel
A gróf Ervin Schönborn-Buchheim-féle uradalom igazgatósága Munkács

T. Cz.

Vonatkozással a fentebbi közzétételre a t. cz. fogyasztó közönségnek ezennel tudomására hozzuk, hogy a fentemlített ásványvizek töltését már f. é. november 15-étől megkezdjük, s hogy 1889. évi január 1-jétől az elősorolt ásványvizeket, mind forgalomba hozzuk.

Töltési készülékeink a legújabb rendszerek szerint lesznek berendezve, a palackok dugaszolása a lehető legtökéletesebb lesz, úgy, hogy a nevezett ásványvizek minősége nemcsak hogy hátrányt nem szenved, sőt ellenkezéleg még nyerni fog, s a víz jó tulajdonságai állandóbbak lesznek. A palackok külső kiállítására a vignetta, a dugó egétes s a kupakok nyomása 1889. évi január 1-től részben módosításon fognak átmenni.

Ezről bátrak leszünk a t. cz. közönséget körlevelek által bővebben tudósítani. Kiváló tisztelettel
German és Bodnár,
Szolyván (Bereg megye).

7029.
1888.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen város lovai szükségletére egyezer métermázsas első minőségű zab beszerzése rendeltetvén el, felhivatnak a szállításra vállalkozók, hogy mintával ellátott zárt ajánlataikat, mely mellé az összes vállalati ár 10%-a bánatpénzül csatolandó a polgármesteri hivatalhoz 1888. november 13. d. u. 5 óráig küldjék be.

A zárt ajánlatok felbontása a városháza nagytermében 1888 november 14-én d. e. 10 órakor fog nyilvánosan eszközöltetni.

Az 1000 mmázsas zab ez év folyamán a város gazdai hivatalhoz beszállítandó, a vállalati árból azonban a szállítás arányában ez évben 3047 frt fog kiízettni, a még hiányzó rész pedig 1889. évi február 20-ig fizettni ki.

A bánatpénz az utolsó részlet beszállításáig visszatartatik.
Debreczen, 1888 október 25.

A városi tanács.

Hirdetés.

Egy 100 holdas, h.-szoboszlói földbirtok tanyai épületekkel, teljes felszereléssel és takarmánnyal eladó. A venni szándékozók bővebb értesítést nyerhetnek H.-Szoboszló város főkapitányi hivatalánál.

Kiadó.

Nagy-uj-utca 1691. sz. a.
3 szoba, konyha, kamara, pincze, padlás és faskamara
f. évi nov. 1-től 1889 május 1-ig 80 frtért. Értekezhetni Oláh Károly vármegyei I-ső aljegyzővel.

Az ön kitünő
fülgógyászati kivonatának

atöbbi használata által, melyet leányom számára hoztattam, a ki igen nehéz hallásu volt, most teljesen meggyógyult, fogadját ön azért szívbeli jött köszönetemet

Hannover Voss Károly.
Ezen fülgógyászati kivonat — Dr Schipek cs. kir. segédorvos készítménye — mely minden nem az illetővel született süketéget meggyógyít, nehéz hallást, fülgugát, szintugy minden fülbetegséget megszüntet, — használati utasítással együtt 2 frt előleges beküldése mellett bérmentve kapható G.acomelli Ferencz főoroktárától, Wien, Fünfhaus, Stadion-gasse 1. 3.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.
Nyári gyógyítás.
Őszi gyógyítás.
Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyar-jegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyák, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vertolulás, aranyér és a legkülönösebb női betegségekénél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzaraiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.
Ülő foglalkozásommal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak, ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen ajánlom meg minden monddk érte; ezek a gyar-jegyű és a kőnyűvé lesznek.
Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer köszvény CSUZ és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemű testfájdalmak és benuulásnál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Bol-sőleg vízzel vegyítve hirtelen rosullát, hánnyás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerüzár és anyag kereskedéseiben.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kütnő Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Tamássy Károly gyógyszer. Tóth Béla gyógyszer. Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp

Első osztályú száraz
TÖLGY, BÜKK és VARGA tüzifát
a legjutányosabb árért
ajánl
Rosenthal Daniel.

Eladó ház.

Egy jó karban levő, 3 szoba, 1 konyha, 2 kamara, 2 istálló, s egy pinczével bíró ház eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal cser-utca 2327. sz. alatt.

Legfinomabb angol, ananász, Jamaika rumot, császár keverék, Souchong, Peccóvirág-teát, angol teasüteményeket,
Francia és magyar pezsgő borokat, finom francia és magyar cognacot, — ugyszintén Ementhali, Grói, Parmai, Eidami, Imperiál sajtokat, — friss őszi Liptói juhurtot; — valamint általános denaturáló szerrel denaturált szeszt ipari és házi czelokra; császár-olajat, amerikai petroleumot

ajánl
Rickl József Zelmos
Debreczen.

703. 7190. szám.
1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debr. királyi járásbírótság 16015, 16020 és 16008/1888. P. számú végzése által Rosenthal Dániel, Csanak József Koln és Lichtenstein kereskedők javára Papp Ferencz debreczeni lakos ellen 121 frt 96 kr, 323 frt 40 kr és 21 frt 27 kr tőke, ennek 1888. év márczius hó 3-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 81 frt 05 kr perköltés követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság-le- és felülfoglalt 580 frt 69 kr-ra becsült szoba butorok, fűszer és rövid-árúk, bolti felszerelvények és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 16189 és 16191/1888. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis kis-várad-utca 3518. sz. a. leendő eszközlésére 1888. év november hó 13-ik napjának délután 3 órája határidőül kituzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverzendő ingóságok vétel-ára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz ki-fizetendő.

Kelt Debreczen, 1888 dik évi nov. hó 1. napján.

Sugár Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

1888.

Előzetes
Helyben és pót
Egy évre
Fél évre
Negyed évre

Egyes szövegek és részletek a jobb oldali lapról.